

“La Wikipedia no és perfecta, però n'estic força satisfet”

Jimmy Wales, creador de la Wkipedia.

L enciclopèdia gratuïta i virtual més important del món creix diàriament gràcies a la dedicació de milers de persones que hi introdueixen nous conceptes o hi editen els existents. El pare de la idea és Jimmy Wales (Alabama, 1966), un corredor de la borsa de Chicago que després de d'haver guanyat una petita fortuna en pocs anys, suficient per a mantenir-se la resta dels seus dies, es va dedicar a expandir el *coneixement lliure*. Aquesta vocació pedagògica li ve de família, ja que tant la seva mare com la seva àvia eren mestres d'una petita escola que funcionava com una mena d'empresa familiar.

—Quan vau decidir de crear la Wikipedia, us n'imaginàveu un èxit tan espectacular?

—La veritat és que no. Jo creia que era una idea amb un gran potencial. Ara bé, quan somniava l'èxit, pensava que podríem arribar a estar entre

les cent primeres pàgines web en nombre de visites, però mai entre les deu primeres.

—La vostra família gestionava una petita escola en un poblet d'Alabama, i tant la vostra mare com l'àvia eren mestres. Creieu que això va influir en la vostra vocació?

—Sí, segurament. De petit sempre estava envoltat de llibres i enciclopèdies, que jo devorava a les estones lliures. Així doncs, vaig aprendre de molts temes d'una manera casual, i vaig retenir la importància de les enciclopèdies com a fonts imprescindibles de coneixement. Per això, després de treballar uns quants anys a la borsa a Chicago, i guanyar tants diners com necessitava per a mantenir la meua família tota la vida, em vaig consagrar a la idea d'expandir el coneixement de forma lliure i gratuïta.

—Hi ha un debat viu sobre els efectes d'internet en les desigual-

Jimmy Wales és el fundador de la Wikipèdia, l'enciclopèdia per internet que en pocs anys ha esdevingut un punt de referència per a milions de persones d'arreu del planeta. Wales considera que la Wikipedia ha significat la democratització del coneixement.

tats entre països rics i pobres. Creieu que pot ajudar a reduir aquestes diferències, o les farà més grans?

—Hi ha tendències que empenyen cap a direccions contradictòries, i crec que encara no és clar quines seran més poderoses. No sabem quin serà el veredict final. Si més no, internet fa que tothom qui hi té accés pugui formar-se. El problema és tenir-hi accés. La nostra principal contribució en aquest camp és fer que tota aquesta informació sigui a l'abast del major nombre de persones i, per tant, en el màxim nombre de llengües possible. Amb aquesta finalitat, vaig sovint a l'Àfrica i a Àsia, per encoratjar el naixement de la Wikipedia en una nova llengua.

—La Wikipedia, i internet en general, són acusats de vulgaritzar el coneixement, i fins i tot desinformar, en lloc de difondre el coneixement. Què en penseu?

—Ni internet és perfecte, ni ho és

la Wikipedia. Ara bé, jo estic força satisfet del grau d'excel·lència de la nostra enciclopèdia. I, sobretot, cal tenir en compte que cada dia millora. És interessant de fer una ullada a l'evolució de les definicions. Aleshores hom s'adona que hi ha un progrés clar, un refinament de les entrades. És cert que a vegades hi ha gent que es dedica a fer vandalisme informàtic, o a intentar manipular en favor d'una causa. Però, tard o d'hora, els sistemes de control acaben funcionant, i les correccions arriben.

—Però, en principi, no hi ha més control que el dels usuaris mateixos...

—No és ben bé així: hi ha una figura clau que és la dels administradors, que s'encarreguen de verificar que els continguts siguin correctes, i de moderar el debat entre diversos contribuïdors que poden tenir una disputa. Són un exèrcit de milers de voluntaris que vetllen per la veritat. Entre els mecanismes de control de que disposen hi ha el blocatge a algun usuari perquè no pugui fer edicions arran seu mal comportament. Per exemple, fa poc hem blocat les entrades de tots els ordinadors del Departament de Justícia dels EUA perquè vam descobrir que algú havia intentat manipular la informació.

—Rebeu gaires acusacions de parcialitat per part de grups amb interessos polítics?

—I tant! De totes bandes: de dreta, d'esquerra, de grups pro-palestins, de pro-israelians. Però jo crec que, com que tenim membres de la comunitat de tots els colors ideològics, en els temes més controvertits som prou imparcials. Crec que on podem ser més imparcials, i la gent no se n'adona, és en qüestions de cultura pop, per exemple, els manga. Com que aquestes entrades les solen fer i editar fans, és probable que algunes

La versió catalana de la Wikipedia –anomenada Viquipèdia– té un índex de consultes molt alt.

definicions engrandeixin el valor de certes expressions culturals.

—Quin avantatge té la Wikipedia respecte a les enciclopèdies tradicionals?

—Per començar, la rapidesa. Hores després de passar un esdeveniment important, ja el recullen les nostres pàgines. Es al·lucinant com estan atents els nostres contribuïdors. Tot i que això implica que hi hagi errades, el balanç és positiu.

—Com es finança la Wikipedia?

—Per començar, cal dir que som una organització sense ànim de lucre i que la majoria de gent que hi intervé ho fa desinteressadament. La gran majoria del nostre pressupost arriba a través de donacions de particulars, bé modestes –de 50 dòlars–, bé de milers de dòlars de filantrops adinerats. Només una petita part són ingressos comercials, com ara pel fet de deixar utilitzar el nostre logotip. La idea és mirar de diversificar les fonts, col·laborar en projectes que no contradiguin els nostres principis i, a més, que generin algun ingrés. Per exemple, a Alemanya hi ha una empresa que vol imprimir l'enciclopèdia per vendre-la i nosaltres guanyarem un dòlar per cada venda.

—Què en pensem, dels drets d'autor a internet?

—Crec que s'ha de tenir una visió flexible d'aquesta qüestió. De fet,

formo part d'un grup que intenta crear un codi simplificat que reguli aquest assumpte, és a dir, que delimiti diversos règims que s'adaptin a allò que la gent vulgui fer amb les seves creacions. Per exemple, algú pot voler penjar una fotografia a internet, i deixar que la gent se la descarregui gratuïtament; ara bé, que paguin si la volen explotar comercialment. És una qüestió complexa, i crec que no té raó cap dels dos extrems: ni els que denuncien les empreses com a sanguoneres ni les multinacionals que titllen de lladres molts usuaris.

—Heu tingut cap problema per aquesta qüestió?

—No, mai cap de gros. Per començar, cal dir que som respectuosos, i que quan algú penja alguna cosa per la qual s'hauria d'haver pagat, la retirem immediatament. Però hem rebut amenaces de denúncies amb arguments poc raonables, que al final mai no s'han concretat. Per exemple, algun museu ens volia fer pagar per les fotos d'alguna obra d'art exposada i que té centenars d'anys d'història.

—Hi ha cap mena de coordinació entre les edicions en les diverses llengües?

—No, cadascuna funciona d'una forma independent. Hi ha molta gent que es pensa que l'edició anglesa és la matriu, i la resta són traduccions. En canvi, és més aviat al contrari, i té una certa lògica. Per exemple, és més lògic de pensar que una entrada sobre algun aspecte de la cultura catalana es farà primer en català, i després possiblement en castellà i anglès per fer-la conèixer-la a gent d'uns altres llocs. És la condició de l'anglès de llengua més universal que fa que els pobles no angloparlants s'interessin per incloure definicions sobre assumptes propis en anglès.

—Se us atribueix una ideologia llibertària. Sou un seguidor de Ron Paul?

—Crec que el partit llibertari és una cosa bastant *freak* i Ron Paul diu moltes bogeries. El qui m'agrada més és Barack Obama, perquè pot canviar la visió que el món té dels Estats Units.

Ricard González
Washington

“Les edicions en les diverses llengües funcionen cadascuna de manera independent. Molta gent es pensa que l'edició anglesa és la matriu i la resta són traduccions, però és més aviat al contrari”